jõgi, mis alguse saab Palamuselt Kassinurme küla alt. Laaritooma veskist allpool voolab ta Palamuse ja Äksi piiri mööda vähe maad, läheb Visusi mõisa alt läbi ja pöördub Saareotsa talu all, kus tasse väike Visusi oja suubub, edela poole, voolates kuni Nuretu taludeni (Kursi kih.) marginaalses ürgorus, tekitades harusid ja kooldusid. Viimaste talude juurest peale on teda süvendatud ja juhitud kanalisse, mis Kärevere all Emajõkke suubub. Tükati lookleb jõgi veel kanali kõrval ja suubub mitme haruga 4 km ülalpool kanali suud Emajõkke. Laeva jõe pikkus kihelkonna piirides 19.2 km, kanali pikkus 8.5 km.

Paar väikest Pedja jõkke voolavat ojakest (Murru ja Krõõdu oja — kihelkonna edelanurgas) ning Amme (Kärkna oja Metsanuka soost, 3 km) ja Emajõkke (Kolliotsa oja 7.5 km pikk, algab Taki metsavahi läheduses) suubuvad ojad ei etenda kihelkonna vetes mingit osa.

Jõgedes toovad kevadised sulad kaasa suuremaid üleujutusi, mis iseäranis silmapaistvad on Emajões ja Amme jões. Järvedes aga pole veetõus peaaegu mitte sugugi märgatav, ennem näivad nad kohaliku rahva arvamise järele juba alatasa kahanevat.

Põhjavesi — lubjane ja kõva — on väga mitmesuguses sügavuses. Allikaid leidub igal pool voorte jalal ja järved ning niisked lohud saavad oma vee peaasjalikult neist. Rahva seas lugupidamises on silma-allikad Mõisamaa ja Mäemõisa maa peal; kui sinna raha vette heita, võib saada silmadele kestvalt tervendust. Kaevude sügavus on kõikuv, ulatub keskmiselt 10 m:ni.

**Taimkate.** Kihelkonna idaosa — voorte ja mõhnade ala — on üldiselt metsavaene. Kõrgemad alad — voorte laed ja küngaste nõlvad — on eeskätt kultuurtaimestute all ning metsasalud — peaasjalikult okaspuudest koosnenud — leiduvad ainult siin-seal madalamail ja osalt ka liivastel aladel. Seesuguseist võib nimetada Kiigemetsa Saadjärve voore kagunõlvadel, Vedumetsa Laane ja Sotrangu talu vahel ja vähemaid metsatukki Kobratu külas. Voorte vahelised lohud on niisked ja soised, tihti karjast mätliseks tallatud, ning kaetud ainult äbarikkude kadarikkudega või harvade paju-, lepa- ja kasevõsadega. Emajõe ja Amme jõe orulammil esineb väga vahelduvaid taimestuid. Kõrgemal uurdepervel, mis jõge siin-seal väikese vallina (2—3 m üle keskmise veeseisu) palistab, leidub suurel hulgal kõrrelisi — nurmikuid (*Poa fertilis* Host), siis inglise vaake (*Inula britannica* L.), sapirohte (*Ptarmica cartilaginea* Led.), pajusid (*Salix amygdalina* L.), varemerohte (*Symphytum officinale* L.) jne. Otse vee ääres kasvavad roomav metsvits (*Lysimachia nummularia* L.), rabatulikas (*Ranunculus Flammula* L.) ja liuguv tulikas (*R. reptans* L.), lapik luga (*Juncus compressus* Jacq.) jt. Veest leiame mürke (*Cicuta virosa* L.), jõeputki (*Sium latifolium* L.), luigelilli (*Butomus umbellatus* L.), harilikke kõõluslehti (*Sagittaria sagittifolia* L.), vesikersse (*Nasturtium amphibium* L.), järvekõrkjaid (*Scirpus lacustris* L.), pilliroogu (*Phragmites communis* Trin.) jne. Tihti esinevad orulammil väikesed saarekesed põõsastikkudega, kus kasvamas kased, pajud ning lepad ja